

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Šv. Ignaco Lojolos kolegijos
IVAIZDŽIO DIZAINO
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: prof. dr. Jolanta Vazalinskienė

Grupės nariai: dr. Ilona Valantinaitė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Įvaizdžio dizainas
Studijų sritis	Menai
Studijų kryptis	Dizainas (W200) (Mados dizainas (W230))
Studijų programos rūšis	koleginės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (3)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Mados dizaino profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	5
2.3. Personalias	6
2.4. Materialieji ištekliai	7
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	7
2.6. Programos vadyba	8
III. REKOMENDACIJOS	9
IV. APIBENRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	10

I. IŽANGA

Šv. Ignaco Lojolos kolegijos dizaino krypties ketinama vykdyti studijų programa *Ivaizdžio dizainas* (toliau – Programa) vertinama remiantis aukštosios mokyklos pateiktu studijų programos aprašu, jo priedais ir vizito į Šv. Ignaco Lojolos kolegiją metu (2012 m. birželio 20 d.) gauta informacija iš susitikimų su kolegijos administracija, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, suinteresuotais numatomais rengti specialistais bei susipažinimo su Programos įgyvendinimui numatoma universiteto materialine baze. Programa vertinama pagal šešias vertinamąsias sritis: programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai, programos sandara, personalas, materialieji išteklių, studijų eiga ir jos vertinimas, programos vadyba.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti nepakankamai aiškiai. Programos tikslai atitinka studijų rūšį, bet yra aukštesni negu pasiekiami rezultatai. Pvz.: numatomame studijų rezultate 1.2. neatsispindi specializuotos kompiuterinės programinės įrangos praktinis pritaikymas kuriant/formuojant įvaizdį, nors materialijų išteklių skyrelyje (28 psl.) paminėta ne viena programinė įranga, o 6 psl. teigiama, jog „specialios kompiuterinės grafikos programos įgalins parengti užsakovo išvaizdos maketus“. Minėtame numatomame studijų rezultate kompiuterinės technologijos naudojamos tik „informacijos paieškai, apdorojimui, sisteminimui, saugojimui“.

Remiantis absolventų karjeros galimybių skyrelio informacija, „įvaizdžio dizaineris galės dirbti pagal autorines sutartis ar verstis individualia veikla su verslo liudijimu“, tad iškyla klausimas, ar numatomas studijų rezultatas - 2.4. „Pagrįsti intelektinės nuosavybės teisinio reguliavimo esmines ypatybes, išaiškinti mados verslo organizavimo bei finansinės veiklos elementus“ - nėra per žemas.

Numatomuose studijų rezultatuose pasigendama laiko ir finansų planavimo. Neretai, tenkinant užsakovo poreikius, riboja biudžetas ir laikas. Taip pat neatsispindi konfliktų valdymo įgūdžių formavimas, nors specialistas rengiamas dirbti su klientais grupėse ir individualiai.

Kuriant individualų įvaizdį labai svarbu atsižvelgti ne tik į žmogų, kaip fizinę ir dvasinę visumą, bet ir į asmens socialinį statusą, jo gyvenimo filosofiją, vertybines nuostatas. Tai neatsispindi studijų programos rezultatuose.

Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija iš esmės dera tarpusavyje.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai pagrįsti profesiniais, akademiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais, tačiau rengiamo specialisto siekiamosios kvalifikacijos ir studijų organizavimo dėmė kelia abejonių. Patikslinant, kyla klausimas, ar Programos rengėjai realiai patys suvokia rengiamą specialistą.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr. 43-2139) patvirtinto „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo“ reikalavimus koleginių studijų programoms.

Dalykų turinys nevisada atitinka studijų rūšį ir pakopą. Daug dėmesio skiriama pagrindų studijoms: Meno filosofijos pagrindai, Sociologijos pagrindai, Teisės pagrindai, Dizaino pagrindai, Aprangos dizaino pagrindai, Šukuosenų dizaino pagrindai I, Šukuosenų dizaino pagrindai II, Fotografijos pagrindai ir kt. Kyla klausimas, kada studentas paruošiamas specialybei.

Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti, tačiau rekomenduojama atkreipti dėmesį į gebėjimų ugdymą, akcentuojant praktines užduotis, pvz.: numatomuose studijų rezultatuose 1.4. aptinkama, jog siekiama „vartoti taisyklingą ir įtaigią lietuvių bei užsienio kalbą“, tačiau Įvaizdžio dizaino studijų programos plane (3 lentelė) privalomų dalykų sąrašė randama tik užsienio kalba, o prie pasirenkamųjų dalykų rastas tik Viešasis kalbėjimas. Galima daryti prielaidą, jog pačiam studentui nepasirinkus viešojo kalbėjimo, pasiekti 1.4. numatomą studijų rezultatą tampa sudėtinga.

Programos aprašo 6 psl. teigiama, jog „baigęs studijas asmuo turės teisės ir vadybos žinių“, tačiau studijuojamų dalykų sąrašė vadybos dalykų aptikti nepavyko.

Programos aprašo 10 psl. įvardinami formuojami socialiniai gebėjimai tokie, kaip „perteikti veiklos srities žinias ir supratimą besimokantiesiems“, tačiau tiesiogiai šį siekį atliepančių studijuojamų dalykų aptikti nepavyko, nebuvo įvardinti studijuojami dalykai ir vizito kolegijoje metu.

Programos tikslų, studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajų lentelėje (1 lentelė, 7 psl.) ir programos vykdymui numatytų materialiujų išteklių lentelėje (6 priedas) pateikti skirtingi studijų dalykų pavadinimai (pvz., Tyrimų metodika ar Taikomųjų tyrimų metodologija ir kt.) bei 6 priede atsiranda Kalbos kultūra.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Itin gausi teisės aktų analizė ir loginė seka, atliepiant numatomus studijų rezultatus, semestrais paskirstytos praktikos, tačiau kelia abejonių ar dalykų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus.

2.3. Personalas

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Studijų programoje dirbs net 12 mokslų daktarų, o tai sudaro net 40 proc. visų dėstytojų. Gausus mokslų daktarų dalyvavimas, rengiant įvaizdžio dizainerį, sudaro išskirtines galimybes parengti aukštos kvalifikacijos specialistą, gebantį tirti ir analizuoti rinką, kritiškai vertinti naujoves ir lanksčiai keistis, prisitaikant prie rinkos pokyčių. Visi numatomi dėstytojai turi 3 ir daugiau metų praktinio darbo patirties.

Numatomų dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Didelė dalis dėstytojų yra baigę įvaizdžio dizaino kursus ir nurodo gerai valdantys užsienio kalbas, tai sudaro sąlygas lyderiauti rinkoje, bendradarbiaujant su užsienio partneriais. Numatoma, jog studijų bendruosius koleginius dalykus dėstys dėstytojai, turintys studijų dalyką atitinkančios studijų ar mokslo krypties ne žemesnį kaip magistro arba jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį.

Numatomų dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Planuojama, kad Programoje dirbs 30 dėstytojų, o studijų krypties dalykus dėstys 23 dėstytojai, kurių tarpe 10 mokslo daktarų (43,5 proc.) ir 1 doktorantas. Kolegijai plėtojantis numatoma, kad esant planuotam studentų skaičiui, Programoje dirbs ne mažiau 60 proc. nuolatinių kolegijos dėstytojų.

Numatomo Programos personalo mokslinių interesų kryptys tiesiogiai susijusios su analizuojama Programa: bendrosios kompetencijos, bendrųjų kompetencijų ugdymas, menai, andragoginė psichologija, asmenybės psichologija, streso įveikimas, psichologiniai profilaktikos modeliai, kūno vaizdas, teisė, fotografija, švietimo sociologija, projektų valdymas, profesinologinė vadyba, marketingas, darni plėtra, sveika gyvensena ir kt.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Gausus mokslų daktarų (43,5 proc.) dalyvavimas Programos įgyvendinime, dėstytojų nurodytas geras užsienio kalbų žinojimas, sudaro išskirtines galimybes parengti aukštos kvalifikacijos konkurencingą specialistą. Galėtų studijų Programos įgyvendinime dalyvauti daugiau dėstytojų – praktikų, ypač tiesiogiai su specialybe susijusiose dalykuose.

2.4. Materialieji ištekliai

Numatytos patalpos (teorinės studijų dalies, studentų individualaus darbo) studijoms yra tinkamos. Numatyta įranga studijoms leidžia organizuoti įvaizdžio dizaino studijas. Įvaizdžio dizainerio veikla yra taikomojo pobūdžio, tad kyla klausimas, kiek tikslinga apibūdinant praktinio mokymo bazę minėti inventorių kosmetinėms veido ir kūno operacijoms atlikti. Kolegijos bibliotekos nebuvimas iš studentų pareikalaus didesnių laiko sąnaudų literatūros šaltinių paieškai, tačiau Įvaizdžio dizaino studijų programos studentai teoriškai gali naudotis ilgus metus gyvuojančių VDU, KTU, KU, VDA bibliotekų fondais. Tai sudaro palankias sąlygas literatūros analizei ir asmeniniam tobulėjimui, refleksijai. Nurodyti socialiniai partneriai, kurių patalpose bus organizuojamos praktikos, daugiausia yra grožio salonai, o rengiamo specialisto veiklos sričių esti daugiau: kostiumo projektavimas/ komplektavimas, šukuosenos modeliavimas, makiažas, įvaizdžio elementų sujungimas į vieną visumą. Todėl rekomenduotina Programos rengėjams plėsti numatomų praktikų vietų bazę.

28 psl. pateikiama išsami informacija apie teorinės studijų dalies organizavimo patalpas. Ten pat teigiama, jog „studentų individualiam darbui yra skirtos specialios patalpos“, tačiau nėra nurodyta nei jų buvimo vieta, nei dydis ar kita išsamesnė informacija kaip pateikiama apie teorinės studijų dalies patalpas. Rekomenduojama Programos apraše laikytis vienodumo.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Teorinės dalies patalpos, gausi specializuota kompiuterinė įranga, tačiau nepakankamai pagal rengiamo specialisto siekiamą kvalifikaciją išplėtotą numatomų praktikų vietų bazė.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Studentų priėmimas į kolegiją vykdomas nepažeidžiant galiojančių teisės aktų, tačiau vizito metu paaiškėjo, jog priėmimo į studijas reikalavimai yra gana aukšti. Numatoma, jog stojantieji laikys kitokio pobūdžio egzaminą, nei jų kolegos norintys studijuoti kitose dizaino studijų programose (Vilniaus dailės akademijoje, Vilniaus kolegijoje, Kauno kolegijoje ir kt.). Specifinis pasirengimas stojamajam egzaminui mažina studijų prieinamumą ir riboja stojančiųjų pasirinkimo galimybes. Galima daryti prielaidą, jog 7.2. skyrelyje pateikti privalumai - „kirpimo, siuvimo ar kosmetikos profesinis išsilavinimas, praktinio darbo grožio srityje patirtis“ – tampa beveik reikalavimais.

Studentų pasiekimų vertinimo sistemoje neatskleisti bendrieji specialybinių dalykų vertinimo kriterijai, kurie vėliau studijų Programos dalykų aprašuose sukonkretinami pagal

dėstomo dalyko turinį ir atliekamas užduotis. Pageidautina, jog jie būtų pateikti lentelės forma. Studijų programos apraše aptinkama, jog plačiai taikomas euristinis pokalbis, tačiau rekomenduotina plačiau ir įvairiau taikyti kūrybingumo raišką skatinančius metodus. Pvz., keletas kūrybinio mąstymo strategijų: asociacijų kūrimas, „smegenų šturmas“, asociacijų paieškos, hiperbolizavimo euristikos, agliutinacija, paradoksali integracija ir dezintegracija, inversijos euristika, akcentavimas, įterpimas ir kt. Įvaizdžio dizainerio studijų programa yra taikomojo pobūdžio, tačiau studijų dalykų aprašuose studentų pasiekimų vertinimui daugiausia nurodomi teoriniai atsiskaitymo būdai. Pvz.: vertinamasis pokalbis, testas, klausimynas, referatas, rašto darbas, frontalinė žodinė apklausa, apklausa žodžiu, tikrinamasis pokalbis, apklausa raštu, kontrolinis ir kt. Išskirtinai teorinių ir praktinių studentų atsiskaitymo būdų derme pasižymi Sociologijos pagrindai, kuriuos būtų galima pateikti pavyzdžiu, kaip teorinį dalyką galima paversti praktiniu, neapleidžiant studento teorinio išmanymo ir teorinių žinių patikros.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Įvaizdžio dizaino studijų programa sudaro galimybes plėsti tęstinio mokymosi tinklą, tačiau priėmimo į studijas reikalavimai yra gana aukšti. Studijų programos įgyvendinime numatoma taikyti kūrybingumą skatinančius euristinius pokalbius ir mentorystės principu paremtas tarpusavio konsultacijas, tačiau rengiant kūrėją rekomenduotina naudoti daugiau studentų kūrybingumo raišką skatinančių metodų.

2.6. Programos vadyba

Tarp atskirų padalinių aiškiai paskirstyta atsakomybė už Programos įgyvendinimą ir priežiūrą bei sprendimų priėmimą.

Susitikimo su socialiniais partneriais metu jie akcentavo, kad jiems reikalingas specialistas, turintis gerus praktinius profesinius įgūdžius, tačiau susitikime su dėstytojais buvo akcentuojama, kad pagrindinis dėmesys šioje Programoje bus skiriamas teorinėms žinioms, o ne praktiniams įgūdžiams.

Rekomenduojama naudoti įvairesnes vidinio kokybės užtikrinimo priemones, pvz. įkūrti bendrą dėstytojų, studentų ir socialinių partnerių komitetą, kurio tikslas – Įvaizdžio dizaino programos tobulinimas.

Siūloma plėtoti Programą tarptautiškumo kryptimi, skatinti studentų ir dėstytojų tarptautinius mainus.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Įvaizdžio dizaino programoje galėtų aktyviau dalyvauti socialiniai partneriai, reiktų atsižvelgti į jų pasiūlymus, realius Programos poreikius. Patartina aktyviau plėtoti tarptautinius ryšius su kitomis šios krypties studijas vykdančiomis institucijomis.

III. REKOMENDACIJOS

- 3.1. Aiškiau suformuluoti Programos tikslą ir numatomus studijų rezultatus.
- 3.2. Įvaizdžio dizainerio studijų programą papildyti su numatomais studijų rezultatais susietais studijų dalykais.
- 3.3. Plačiau taikyti kūrybingumą, kūrybingumo raišką ir praktinius įgūdžius skatinančias užduotis.
- 3.4. Sukonkretinti ir lentele pateikti rezultatų vertinimo kriterijus bei studentų pasiektų rezultatų lygmenis.
- 3.5. Plėsti tarptautinius ryšius su kitomis šios krypties studijas vykdančiomis institucijomis..
- 3.6. Įtraukti socialinius dalininkus į Programos tobulinimą, reguliariai organizuoti bendrus susitikimus su dėstytojais, studentais, darbdaviais.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Šv. Ignaco Lojolos kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Įvaizdžio dizainas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	16

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Jolanta Vazalinskienė *Parašas*

Grupės nariai: dr. Ilona Valantinaitė *Parašas*